

ŚW. CEZARY Z ARLES

**KAZANIA DO LUDU
(1-80)**

Przekład

o. Stefan Ryznar CSsR – kazania 1-55

ks. Józef Pochwat MS – kazania 56-80

Wstęp

ks. Józef Pochwat MS

Całość przejrzał

ks. Arkadiusz Baron

Wydawnictwo WAM
Kraków 2011

OD REDAKCJI

W roku 1989 w serii *Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy* w tomie 52 na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, ukazało się tłumaczenie pięćdziesięciu siedmiu (1-55, 33A, 55A) *Kazań Cezarego z Arles*, dokonane w oparciu o wydanie SCh 175 i 243. Tłumaczenia dokonał o. Stefan Ryznar CSsR, wstępu i opracowania o. Emil Stanula CSsR. Wydanie francuskie opublikowała pani Marie-José Delage, profesorka Smith College (U.S.A.), która zatytułowała te kazania *Sermons au peuple*, czyli *Kazania do ludu*. Dla uniknięcia niejasności tytuł ten zachowujemy w obecnym polskim przekładzie.

W 1986 roku ukazał się trzeci tom kazań Cezarego w SCh 330 (kazania 56-80). Obecny przekład obejmuje wszystkie wspomniane osiemdziesiąt dwa kazania Cezarego z Arles. W odniesieniu do kazań 1-55; 33A; 55A nie jest to ani nowe ich tłumaczenie, ani nie jest to jedynie ich przedruk. Tłumaczenie o. Stefana Ryznara zostało przejrane i uzupełnione o nieliczne brakujące zdania. Na nowo zostały opracowane przypisy. Przy okazji usunięto częste nazbyt rozbudowane tłumaczenia oddające kilkoma synonimami polskimi jeden termin łaciński. Taki przekład wprawdzie mógł ułatwiać polskiemu czytelnikowi rozumienie tekstu, ale rozciągał oryginał i sprawiał wrażenie, że autor tak je wygłosił. Tymczasem styl Cezarego jest bardzo oszczędny, zwięzły i prosty. Posługiwał się on krótkimi zdaniami zapadającymi w duszę odbiorcy.

W obecnym wydaniu przywrócono oryginalną wersję cytatów biblijnych. Cezary rzadko cytował wiersze biblijne w całości, ale często parafrazował je lub wybierał tylko te słowa, które potrzebował w danej chwili. W przekładzie wydanym w PSP 52 podano całe zdania biblijne i to w wersji Biblii Tysiąclecia, czyli w odniesieniu do Nowego Testamentu w tłumaczeniu z języka greckiego, którym oczywiście Cezary się nie posługiwał. Cytaty biblijne nieraz znacznie różniące się od znanych polskich wersji oddano według wersji Cezarego.

Kazania 56-80 przełożył ks. Józef Pochwat MS. Uważny czytelnik na pewno zauważy zmianę stylu, która była nie do uniknięcia. Jednakże w pra-

cy redakcyjnej postarano się w miarę możliwości ujednoczyć całość przynajmniej pod względem terminologicznym.

Śródtytuły umieszczone w polskim przekładzie najczęściej są tłumaczeniem z tekstu w języku francuskim – są więc w większości dziełem prof. Marie-José Delage.

Ponadto, polski przekład uzupełniono terminami i wyrażeniami łacińskimi w formie, w jakiej występują one w oryginale, a nie w mianowniku jak zwykle się to czyni. Czytelnikowi obznajomionemu w literaturze łacińskiej zapewne pomoże to w lepszym rozumieniu niuansów treści głoszonych przez Cezarego bez konieczności ciągłego sięgania do oryginału. Uwzględniono przede wszystkim terminologię z zakresu teologii moralnej oraz liturgii stosownie do głównych zainteresowań Cezarego. Podano też rzadsze słowa i wyrażenia łacińskie, jak również terminy związane z tematyką danej homilii.

ks. Arkadiusz Baron

Kraków, 21 września 2010